

2017

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Patentti- ja rekisterihallitus
30.11.2016

30.11.2016

SISÄLLYSLUETTELO

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma	2
1. Yleistä	2
2. Tilintarkastajien hyväksyminen ja tilintarkastajatutkinnot	2
3. Tilintarkastajarekisteri ja tilintarkastajatutkintorekisteri.....	2
4. Tilintarkastuksen laadunvalvonta	2
5. Tilintarkastuslautakunta	2
6. Tilintarkastajien valvonta (tutkinta-asiat)	3
7. Viestintä	3
8. Lainsäädäntö	3
9. Tilintarkastusalan markkinaseuranta.....	3
10. Kansainvälinen valvontayhteistyö	3
11. Vuosikello 2017.....	4

30.11.2016

Tilintarkastusvalvonnan työsuunnitelma

1. Yleistä

Tilintarkastuslakiin perustuvat tilintarkastajien hyväksymis-, valvonta- ja muut tehtävät ovat Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonnan tehtäviä. Tilintarkastusvalvonnan kohteena ovat tilintarkastusyhteisöt sekä KHT-, HT-, JHT- ja JHTT-tilintarkastajat.

Toimintavuonna 2017 aikana jatketaan [tilintarkastuslain \(1141/2015\)](#) mukaisten prosessien kehittämistä. Tilintarkastusvalvonta ottaa käytäntöön 19.8.2016 voimaan tulleen tilintarkastuslain muutoksen suomat valvontakeinot ja muut mekanismit. Tilintarkastusvalvonta käynnistää lakisääteisiä tehtäviä koskevia kehittämisprojekteja muun muassa sähköisen asioinnin lisäämiseksi.

Osana Patentti- ja rekisterihallitusta (PRH) tilintarkastusvalvonta toimii yritysten toimintaedellytysten edistämiseksi. PRH:n tilintarkastusvalvonnan toiminta perustuu oikeusvarmuuteen, ennakoitavuuteen, objektiivisuuteen ja asianosaisten yhdenvertaisuuteen. Toiminnalla PRH:n tilintarkastusvalvonta edistää tilinpäätösinformaation luotettavuutta, läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa paranemista. PRH:n tilintarkastusvalvonta toimii yhteistyössä Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten kanssa.

2. Tilintarkastajien hyväksyminen ja tilintarkastajatutkinnot

PRH:n tilintarkastusvalvonta järjestää tilintarkastuslain mukaiset [tilintarkastajatutkinnot](#). Tilintarkastajatutkinnot järjestetään kerran vuodessa.

Patentti- ja rekisterihallituksen keväällä 2016 asettama tutkintojaosto jatkaa toimintaansa. Tutkintojaosto laatii tutkinnot käyttämällä apunaan eri alojen asiantuntijoita. PRH:n tilintarkastusvalvonnan virkamiehet vastaavat tilintarkastajatutkintojen käytännön toteutuksesta ja kehittävät tutkintojaoston toimintaa. Tilintarkastajatutkintojen toteutuksessa keskeinen tavoite on tilintarkastajien ammattitaidon korkea taso ja tilintarkastusalan houkuttavuuden ylläpitäminen.

3. Tilintarkastajarekisteri ja tilintarkastajatutkintorekisteri

Tilintarkastusvalvonta pitää tilintarkastuslain mukaista [tilintarkastajarekisteriä](#). Tilintarkastajarekisterin lähtökohtana on rekisteritietojen ajantasaisuus.

Tilintarkastuslain mukaiseen tilintarkastajatutkintorekisteriin rekisteröidään uudet tutkintosuoritukset.

4. Tilintarkastuksen laadunvalvonta

Keskeinen, ennakkoon vaikuttava osa tilintarkastusalan valvontaa ovat tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen [laaduntarkastukset](#).

PRH:n tilintarkastusvalvonnan virkamiehet tekevät tilintarkastuslain edellyttämät riippumattomat laaduntarkastukset PIE-tilintarkastajille sekä isoissa tilintarkastusyhteisöissä toimiville ei-PIE-tilintarkastajille. USA:n valvontaviranomaisen PCAOB:n (Public Company Accounting Oversight Board) kanssa tehdään loppuun vuonna 2016 aloitettu yhteistarkastus yhteen suomalaiseen tilintarkastusyhteisöön.

30.11.2016

Tilintarkastusvalvonta organisoii tilintarkastuslain edellyttämät laaduntarkastukset ei-PIE-tilintarkastajille, jotka eivät toimi isoissa tilintarkastusyhteisöissä. Näiden laaduntarkastusten toteutusta ja kehittämistä avustamaan Patentti- ja rekisterihallitus asettaa laatujaoston.

Laaduntarkastusprosessia kehitetään painopisteenä toimeksiantojen laaduntarkastusten tehostaminen ja määrän lisääminen. Tilintarkastusvalvonta kehittää edelleen tilintarkastajien laadunvalvontajärjestelmien ja toimeksiantojen laadun arvioinnin systemaattisuutta.

Tilintarkastusvalvonta kehittää hyvää tilintarkastustapaa tiedottamalla laadunvalvonnan havainnoista.

5. Tilintarkastuslautakunta

PRH:n tilintarkastusvalvonnassa toimiva [tilintarkastuslautakunta](#) on ratkaisutoiminnassa itsenäinen. Se käsittelee tilintarkastusvalvonnan virkamiesten esittelystä tutkinta-asiat, joissa voidaan määrätä tilintarkastuslain mukaisia seuraamuksia ja oikeasuvaatimusasiat.

Tilintarkastuslautakunta edistää tilintarkastusvalvonnan lakisääteisten tehtävien hoitamista. Tilintarkastuslautakunta kehittää hyvän tilintarkastustavan ohjaamiseksi päätösten julkistamista ja niiden hyväksikäyttöä tilintarkastusalan ohjaamisessa tilintarkastusvalvonnan virkamiesten kanssa.

6. Tilintarkastajien valvonta (tutkinta-asiat)

PRH:n tilintarkastusvalvonta valvoo tilintarkastajien toimintaa käsittelemällä tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintaa koskevat kantelut ja muut yhteydenotot. PRH:n tilintarkastusvalvonta seuraa tilintarkastajien toimintaa median, viranomaisyhteistyön ja laaduntarkastusten kautta sekä muutenkin oma-aloitteisesti. Tilintarkastusvalvonta ryhtyy tarvittaessa valvontaa koskeviin toimiin.

7. Viestintä

PRH:n tilintarkastusvalvonta kehittää viestintää tilintarkastajille, yrityksille ja muille tilintarkastusalan sidosryhmille etenkin sähköisten välineiden ([verkkosivut](#), [teemakirjeet](#)) avulla. Tilintarkastusvalvonta viestittää tilintarkastusvalvonnan ratkaisukäytännöstä, lain tulkinnasta ja tilintarkastajia koskevasta ohjeistuksesta. Tilintarkastuslautakunnan tekemiä [päätöksiä](#) julkaistaan PRH:n verkkosivuilla.

PRH:n tilintarkastusvalvonta järjestää tilintarkastusaiheisia sidosryhmätilaisuuksia.

8. Lainsäädäntö

Tilintarkastusvalvonta toimii aktiivisesti tilintarkastusalaan liittyvissä kehittämishankkeissa, kansainvälisillä foorumeilla ja kotimaassa. Tilintarkastusvalvonta antaa panoksensa ministeriöiden lainvalmistelutyöhön.

9. Tilintarkastusalan markkinaseuranta

Tilintarkastusvalvonta jatkaa tilintarkastusalaan kohdistuvaa markkinaseurantaa kansallisia ja EU:n käyttötarpeita varten. Tilintarkastusala ja tilintarkastusmarkkinoita koskevien tietojen keräämisellä ja myöhemmällä analysoinnilla luodaan edellytyksiä tilintarkastusalan kehittymiselle.

30.11.2016

10. Kansainvälinen valvontayhteistyö

PRH:n tilintarkastusvalvonnan kannalta on tärkeää toimia aktiivisesti kansainvälisillä foorumeilla vaikuttamista, tiedon hankkimista, parhaiden käytäntöjen omaksumista ja toiminnan kehittämistä varten. Toiminta edellyttää jatkuvaa yhteydenpitoa viranomaiskollegioihin muissa maissa.

PRH:n tilintarkastusvalvonta jatkaa IFIAR:n (International Forum of Independent Audit Regulators) jäsenenä. Tilintarkastusvalvonta toimii aktiivisesti jäsenenä EWG:ssä (Enforcement Work Group) sekä osallistuu Inspection Working Group:n tekemiin selvityksiin, koulutukseen ja muuhun toimintaan.

EU:n CEAOB (Committee of European Auditing Oversight Bodies) on keskeinen EU-tason viranomaisorganisaatio tilintarkastajien valvonnassa ja EU-säännösten täytäntöönpanossa. Tilintarkastusvalvonta on aktiivisesti mukana CEAOB:n jäsenenä, sen toiminnassa ja työryhmissä.

Pohjoismaisessa yhteistyössä tilintarkastusvalvonta osallistuu tietojenvaihtoon. PRH:n tilintarkastusvalvonta isännöi pohjoismaista kokousta keväällä 2017 ja kantaa osuutensa pohjoismaisen yhteistyön toteutuksesta.

Kahdenkeskisessä valvontayhteistyössä USA:n valvontaviranomaisen PCAOB:n (Public Company Accounting Oversight Board) kanssa jatketaan aktiivista valvontayhteistyötä.

11. Vuosikello 2017

Tilintarkastusvalvonnan vuosikello 2017

